

Kendelse

afsagt den 18. november 2021

Sag nr. 2021-80-0695

[Klager]

mod

TV 2

[Klager] har klaget til Pressenævnet over artiklen ”*Nye problemer med beton i kritiseret højhus*”, som blev bragt den 16. december 2020 af TV 2 på netavisen nyheder.tv2.dk, idet selskabet mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at artiklen indeholder urigtige fortolkninger og forkerte oplysninger om byggeriet.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede artikel

TV 2 bragte den 16. december 2020 artiklen ”*Nye problemer med beton i kritiseret højhus*” på netavisen nyheder.tv2.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

”Ekspertter er rystede over kvaliteten af betonen i bærende søjler i stort højhusbyggeri.”

Af artiklen fremgår følgende:

”Det skandaleramte højhusbyggeri i København ved navn ‘[Højhuset]’ bliver nu ramt af nye store problemer.

Tidligere på året standsede kommunen prestigebyggeriet, fordi kvaliteten og styrken af betonen i fundamentet var langt dårligere end påkrævet, og nu breder problemerne sig op igennem det 86 meter høje tårn, som entreprenøren [Klager] står bag. Foreløbige prøveresultater fra de bærende søjler i højhuset viser, at søjlerne er helt ned til halv styrke af, hvad de burde være.

Det fremgår af mødereferater og notater fra Københavns Kommune, som Operation X har fået aktindsigt i.

Rystede eksperter

Den alt for svage beton i højhusets bærende søjler vækker opsigt hos flere eksperter.

- Jeg troede simpelthen ikke, at sådan noget foregik i Danmark. Hvis beton bliver overbelastet, så bryder det sammen, og det siger næsten sig selv, at det er rigtig skidt, hvis de bærende elementer i et højhus bryder sammen. Det ville jo være en katastrofe, siger professor ved [Instituttet] ved Aalborg Universitet [Professor A].

- Betonens styrker er chokerende. Jeg har aldrig hørt om noget lignende, siger [Professor B], professor emeritus på Syddansk Universitet med speciale i betonkonstruktioner.

[Professor A] understreger, at højhuset ”nok ikke styrter sammen i morgen”, men at det omvendt heller ikke er ”usandsynligt”.

- Jeg skulle ikke bo der i hvert fald, siger han.

Betonværk i strid med reglerne

Det er [Klager]s eget datterselskab BG Beton, der har produceret beton til søjlerne. Det er foregået på byggepladsen på et mobilt betonblandeværk uden certificering, hvilket betyder, at der ikke har været nogen ekstern kontrol med produktionen, og det er i strid med bygningsreglementet at levere ikke-certificeret beton til byggerier af den størrelse.”

Herefter er der indsat et billede af byggeriet med følgende billedtekst:

”Ifølge [Klager] selv blev den problematiske beton til den bærende søjler produceret på et betonblandeværk på byggepladsen Foto: [Klager]”

Artiklen fortsætter herefter:

”[Klager] ønsker ikke at stille op til interview, men i et skriftligt svar skriver direktør [Person 1], at [Klager] ikke kendte til den manglende certificering, da den nu afdøde direktør [Person 2] ifølge hende har holdt det hemmeligt ved at sende ”misvisende” mails og statusopdateringer.

Svigtet af underleverandør

[Person 2] døde i april 2019 i en bilulykke, men alligevel fortsatte produktionen af beton til de bærende søjler på det ucertificerede værk under en ny direktør.

- Det er altid nemt at være bagklog, og jeg ville da ønske, at den nuværende ledelse havde været opmærksom på certificeringerne på de enkelte værker, skriver hun.

[Person 1] skriver desuden, at det ikke var [Klager] selv, der stod for selve støbearbejdet. Til den opgave havde de hyret en underleverandør, som nu får kritik fra direktøren.

- Støbningen af søjlerne er blevet udført af en underleverandør, der desværre ikke har leveret og kvalitetssikret som aftalt. Det er vi selvfølgelig meget ærgerlige over, og vi er lige nu i gang med at finde ud af, hvordan det kunne ske, skriver hun.

Ingen løsning endnu

Trods de svage søjler og det uholdbare fundament oplyser [Klager], at de og deres rådgivende ingeniør fortsat anser højhuset for ”sikkert på den korte bane”.

De arbejder nu på at finde en løsning på de svage søjler. Deres første bud er at forstærke søjlerne med såkaldte kulfiberbånd, men den løsning ser det ikke ud til, at de kommer igennem med.

Kommunens rådgivere fra Aalborg Universitet og COWI vurderer, "at der ses en stor udfordring i hvorledes søjlernes styrke, af [Klager], kan dokumenteres" ved brug af kulfiberforstærkning, da metoden ikke er anerkendt i de europæiske byggenormer Eurocodes.

- Det kommer ikke til at ske. Det er ikke en anerkendt metode, mener professor [Professor A].

Garantier fra [Klager]

Direktør i [Klager], [Person 1], lover, at "når bygningen engang står færdig, har vi et fuldt funktionsdygtigt højhus."

Herefter er der indsat et billede af [Klager]s direktør [Person 1] med følgende billedtekst:

"Direktør i [Klager] [Person 1] lover i et skriftligt svar, at problemerne med betonen i højhuset vil blive bragt i orden. Foto: Arkiv / TV2"

Artiklen fortsætter herefter:

"- Det er meget vigtigt for os at sige, at vi af egen drift undersøger hele bygningen, og uanset om det viser sig, at vi eller andre har lavet en fejl, tager vi det fulde ansvar og sørger for udbedring, skriver hun.

Der er således lagt op til yderligere forhandlinger om søjlernes fremtid, når [Klager] skal til møde igen med Københavns Kommune i den kommende tid.

[Klager] mangler også fortsat at præsentere en løsning på problemerne med fundamentet, som kommunen vil acceptere.

Ved du noget om [Klager], kan du kontakte journalist på Operation X [Person 3] direkte på [Mailadresse] eller via signal nummer [Telefonnummer]. Du kan også henvende dig via <https://tv2.dk/secure>."

[Klager] klagede den 16. december 2020 til TV 2 over artiklen. Klagen blev den 5. februar 2021 afvist af TV 2, der som klagevejledning afsluttede med at oplyse følgende: "*Du er velkommen til at klage til Pressenævnet*". [Klager] rettede henvendelse til Pressenævnet om klagen uden at vedlægge TV 2s afvisning. Pressenævnet vejledte herefter om, at klager over artikler eller udsendelser på DR og TV 2 i første omgang skal realitetsbehandles af mediet, og at en eventuel afvisning af klagen skulle vedlægges en klage til Pressenævnet.

[Klager] rettede herefter den 5. august 2021 på ny henvendelse til Pressenævnet vedrørende status på klagebehandlingen. I den forbindelse modtog Pressenævnet den 9. august 2021 TV 2s afvisning af klagen af 5. februar 2021.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Korrekt information

- Vinkling

[Klager] har anført, at artiklen indeholder urigtige fortolkninger og forkerte oplysninger om risikoen ved byggeriet, hvilket giver et billede af, at byggeriet er i akut fare for at styrte sammen, hvilket ikke er korrekt. Hverken fagligt eller ud fra sund fornuft.

[Klager] har oplyst, at der efter afdækningen af forholdene omkring betonen i bygningen er foretaget løbende vurderinger af tilstanden, holdbarheden og sikkerheden af et af nordens mest anerkendte ingeniørfirmaer, Norconsult. Ingeniørerne fra Norconsult har ved flere lejligheder slået fast, at der ikke er vurderet risiko ved byggeriets sikkerhed på den korte bane, hvilket også flere gange har været nævnt i offentligheden.

Herudover blev der i august 2020 etableret en række målepunkter på bygningen, der gør det muligt at registrere bevægelser helt ned til langt under en millimeter. Disse bliver ugentligt kontrolleret af et professionelt landmålerfirma, og der har ikke været udslag.

[Klager] har videre oplyst, at Københavns Kommune har tilknyttet rådgivere fra Cowi og Statens Byggeforskningsinstitut, som heller ikke har påpeget risiko for pludselig sammenstyrtning eller behov for at foretage akutte tiltag i den retning. Hvis der, som det fremgår af artiklen, ville være risiko for sammenstyrtning, ville myndighederne have grebet ind.

- Ekspertudtalelser

[Klager] har anført, at citatet om byggeriets holdbarhed fra den ene ekspert, professor [Professor A], er redigeret og dermed ufuldstændigt.

[Klager] kontaktede derfor den citerede ekspert, der forklarede, at citatet i artiklen om, at højhuset ”nok ikke styrter sammen i morgen”, men at det omvendt heller ikke er ”usandsynligt”, skal forstås sådan, at Storebæltsbroen også kunne falde sammen i morgen, på trods af at alt er lavet efter bogen, men at man aldrig kan udelukke noget 100 procent.

Det er [Klager]s opfattelse, at der mangler en væsentlig tilføjelse til citatet, så udtalelsen kan sættes i den rette sammenhæng, og artiklen kan derfor skabe stor utryghed og usikkerhed blandt læsere samt beboere og folk, der måtte færdes i området.

[Klager] har videre anført, at det for TV 2 handlede om at skabe opmærksomhed uden at levere det fulde billede på et tilstrækkelig oplyst grundlag.

Derfor undrer det også [Klager], at eksperterne kan udtale sig uden at have været i nærheden af byggeriet, i kontakt med [Klager] eller øvrige involverede parter i byggeriet. [Klager] har fra eksperterne fået oplyst, at eksperterne har deres viden om sagen fra journalisten, og at de ikke har set det meget omfangsrige dokumentationsmateriale. Derfor tvivler [Klager] også på, om eksperterne har haft tilstrækkeligt grundlag for at udtale sig, som de gør. TV 2 burde derfor udvise kildekritik og sikre sig, at eksperterne udtaler sig på oplyst grundlag.

[Klager] har afslutningsvist anført, at kritikken kan være velbegrunder, men at fremstillingen af de reelle forhold ikke skal være styret af sensationsmotiver og citater, der bidrager til at skabe unødvendig utryghed, der ikke er faglig og faktisk begrundelse for.

Derfor er det [Klager]s opfattelse, at den journalistiske behandling ikke er i overensstemmelse med god presseskik.

2.2 TV 2s synspunkter

TV 2 har indledningsvist anført, at TV 2 kan henholde sig til det svar, som TV 2 gav til [Klager] den 5. februar 2021 som svar på klagen til TV 2 den 16. december 2020. Af svaret fremgår det blandt andet, at TV 2 – både før og efter publiceringen – har fået bekræftet citaterne fra professor, [Professor A]. Herudover mener TV 2 ikke, at det er korrekt, at citatet skal forstås som en parallel til Storebæltsbroen.

Korrekt information

- Vinkling

TV 2 har afvist, at artiklen indeholder urigtige fortolkninger og forkerte oplysninger, som det er anført i klagen fra [Klager].

TV 2 har anført, at en aktindsigt fra Københavns Kommune afdækkede, at foreløbige prøveresultater viste, at styrken af de bærende søjler i ”[Højhuset]” er ned til halv styrke af, hvad de burde være. Dette var nyt relevant faktum i sagen, og TV 2 indhentede derfor to ekspertudtalelser til det nye faktum, forelagde kritikken for [Klager] og bragte også selskabets kommentar i artiklen.

Cowi og Statens Byggeforskningsinstitut ønskede ikke at udtale sig til TV 2 grundet deres rådgiverforhold til Københavns Kommune.

TV 2 har videre bemærket, at ingeniørfirmaet, Norconsult, der i artiklen er citeret for at komme med vurderingen om, at de ”anser højhuset for sikkert på den korte bane”, er hyret af [Klager].

- Ekspertudtalelser

TV 2 har anført, at både professor, [Professor A], og professor emeritus, [Professor B], har godkendt citaterne forud for publiceringen af artiklen.

Herudover har TV 2, efter offentliggørelsen af artiklen, været i kontakt med professor [Professor A], der står ved sine citater. TV 2 har vedlagt den mailkorrespondance, som professor [Professor A] har haft med [Klager], hvor han i en mail af 16. december 2020 også over for selskabet bekræfter sine udtalelser.

TV 2 har anført, at TV 2 sendte kopi af aktindsigterne fra Københavns Kommune til eksperterne forud for deres interviews med dem. Derfor er det ikke korrekt, når [Klager] klager over, at eksperterne udelukkende har fået sagen forklaret fra TV 2.

TV 2 har afslutningsvist anført, at det er mediets opfattelse, at artiklen er i overensstemmelse med de presseetiske regler.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Jørn Mikkelsen, Lene Sarup og Marlene Borst Hansen.

Klagefrist

Det fremgår af medieansvarslovens § 34, stk. 3, at en klage over TV2 skal realitetsbehandles af TV 2, før sagen kan indbringes for Pressenævnet. Klager over TV 2s afgørelser kan indbringes for Pressenævnet senest 12 uger efter, at TV 2s afvisning er kommet frem til klageren. Klagen over artiklen ”*Nye problemer med beton i kritiseret højhus*”, som blev bragt den 16. december 2020 af TV 2 på netavisen nyheder.tv2.dk, blev indgivet til Pressenævnet den 24. februar 2021. Pressenævnet var på dette tidspunkt ikke oplyst om, at TV 2 den 5. februar 2021 havde afvist klagen. Pressenævnet modtog først den 9. august 2021 dokumentation for, at TV 2 den 5. februar 2021 havde afvist klagen over artiklen.

Pressenævnet finder, at TV 2s afvisning ikke var ledsaget af behørig klagevejledning, og at [Klager] derfor kan anses for at have haft en berettiget forventning om, at klagen var indgivet rettidigt. Pressenævnet anser derfor efter omstændighederne klagefristen afbrudt ved indgivelse af klageskrivelsen til Pressenævnet den 24. februar 2021, og anser dermed klagen for rettidigt indgivet. På den baggrund realitetsbehandles klagen.

God presseskik

Korrekt information

- Vinkling

[Klager] har klaget over, at artiklen indeholder urigtige fortolkninger og forkerte oplysninger om risikoen ved byggeriet, som giver et billede af, at byggeriet er i akut fare for at styrte sammen, hvilket ikke er korrekt.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, jf. punkt A.1.

Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren, i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet, som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[...]

Foreløbige prøveresultater fra de bærende søjler i højhuset viser, at søjlerne er helt ned til halv styrke af, hvad de burde være.

Det fremgår af mødereferater og notater fra Københavns Kommune, som Operation X har fået aktindsigt i.

[...]

”[Klager] ønsker ikke at stille op til interview, men i et skriftligt svar skriver direktør [Person 1], at [Klager] ikke kendte til den manglende certificering, da den nu afdøde direktør [Person 2] ifølge hende har holdt det hemmeligt ved at sende "misvisende" mails og statusopdateringer.

[...]

- Det er altid nemt at være bagklog, og jeg ville da ønske, at den nuværende ledelse havde været opmærksom på certificeringerne på de enkelte værker, skriver hun.

[Person 1] skriver desuden, at det ikke var [Klager] selv, der stod for selve støbearbejdet. Til den opgave havde de hyret en underleverandør, som nu får kritik fra direktøren.

- Støbningen af søjlerne er blevet udført af en underleverandør, der desværre ikke har leveret og kvalitetssikret som aftalt. Det er vi selvfølgelig meget ærgerlige over, og vi er lige nu i gang med at finde ud af, hvordan det kunne ske, skriver hun.

Ingen løsning endnu

Trods de svage søjler og det uholdbare fundament oplyser [Klager], at de og deres rådgivende ingeniør fortsat anser højhuset for ”sikkert på den korte bane”.

De arbejder nu på at finde en løsning på de svage søjler. Deres første bud er at forstærke søjlerne med såkaldte kulfiberbånd, men den løsning ser det ikke ud til, at de kommer igennem med.

Kommunens rådgivere fra Aalborg Universitet og COWI vurderer, "at der ses en stor udfordring i hvorledes søjlernes styrke, af [Klager], kan dokumenteres" ved brug af kulfiberforstærkning, da metoden ikke er anerkendt i de europæiske byggenormer Eurocodes.

- Det kommer ikke til at ske. Det er ikke en anerkendt metode, mener professor [Professor A].

Garantier fra [Klager]

Direktør i [Klager], [Person 1], lover, at "når bygningen engang står færdig, har vi et fuldt funktionsdygtigt højhus."

[...]

”- Det er meget vigtigt for os at sige, at vi af egen drift undersøger hele bygningen, og uanset om det viser sig, at vi eller andre har lavet en fejl, tager vi det fulde ansvar og sørger for udbedring, skriver hun.” [...]

Pressenævnet finder, at redaktørens valg og fravalg af informationer i dækningen ikke overskrider rammerne for redigering. Nævnet har lagt vægt på, at det i omtalen korrekt er gengivet, hvor informationerne stammer fra, og at det fremgår, at der er tale om foreløbige prøve-

resultater. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at [Klager] er blevet forelagt kritikken, og selskabets synspunkter ses gengivet tilstrækkeligt i artiklen. Nævnet udtaler derfor ikke kritik af TV 2s vinkling.

- Ekspertudtalelser

[Klager] har klaget over, at citatet om byggeriets holdbarhed fra den ene ekspert, professor [Professor A], er redigeret og dermed ufuldstændigt, og at eksperterne ikke har haft tilstrækkeligt grundlag for at udtale sig, som de gør.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[...]

Rystede eksperter

Den alt for svage beton i højhusets bærende søjler vækker opsigt hos flere eksperter.

- Jeg troede simpelthen ikke, at sådan noget foregik i Danmark. Hvis beton bliver overbelastet, så bryder det sammen, og det siger næsten sig selv, at det er rigtig skidt, hvis de bærende elementer i et højhus bryder sammen. Det ville jo være en katastrofe, siger professor ved [Instituttet] ved Aalborg Universitet [Professor A].

- Betonens styrker er chokerende. Jeg har aldrig hørt om noget lignende, siger [Professor B], professor emeritus på Syddansk Universitet med speciale i betonkonstruktioner.

[Professor A] understreger, at højhuset ”nok ikke styrter sammen i morgen”, men at det omvendt heller ikke er ”usandsynligt”.

- Jeg skulle ikke bo der i hvert fald, siger han.

[...]

Trods de svage søjler og det uholdbare fundament oplyser [Klager], at de og deres rådgivende ingeniør fortsat anser højhuset for ”sikkert på den korte bane”.

De arbejder nu på at finde en løsning på de svage søjler. Deres første bud er at forstærke søjlerne med såkaldte kulfiberbånd, men den løsning ser det ikke ud til, at de kommer igennem med.

Kommunens rådgivere fra Aalborg Universitet og COWI vurderer, ”at der ses en stor udfordring i hvorledes søjlernes styrke, af [Klager], kan dokumenteres” ved brug af kulfiberforstærkning, da metoden ikke er anerkendt i de europæiske bygnormer Eurocodes.

- Det kommer ikke til at ske. Det er ikke en anerkendt metode, mener professor [Professor A].

[...]”

Pressenævnet skal indledningsvist bemærke, at nævnet ikke har mulighed for at tage stilling til, hvorvidt oplysningerne og konklusionerne fra henholdsvis eksperterne og [Klager] er faktisk korrekte. Pressenævnet har således alene taget stilling til, om god presseskik er overholdt.

Pressenævnet finder, at anvendelsen af eksperter og tilskæringen af citaterne fra disse i den påklagede artikel ligger inden for redigeringsretten. Nævnet har lagt vægt på, at der er tale om gengivelse af eksperternes vurdering, at eksperterne har bekræftet deres udtalelser forud for offentliggørelsen af artiklerne, og at det fremgår tydeligt, at der er tale om eksperternes vurdering. Nævnet udtaler ikke kritik.